

Blas İnfante'nin Endülüsü

Akif Emre, 10 Mart 2012

<http://www.yenisafak.com/yazarlar/akifemre/blas-infantenin-endulusu-31440>

İspanyanın Akdeniz sahillerinde Malaga'dan Gırnata'ya giden sahil yolundan sol tarafa, yüksek- lere doğru kıvrılan ara yollardan birine giderseniz Endülüs'ün koynunda saklı köşelerinden birine ulaşırsınız. Kıvrım kıvrım dag yolunun sonu adeta kartal yuvasını andıran bir köye varır. Etrafı derin uçurumlarla çevrili beyaz badanalı evleriyle tiptik bir İspanyol köyü.

Köyün meydanında yer alan bir büst ve iki bayrak köyün kimliğini eleve verir. Meydandaki büst ne İspanyol kurucu liderinin ne de resmi ideolojinin şeflerine aittir. Modern Endülüs kimliğinin oluşumunda en büyük paya sahip Blas İnfante ismi okunuyor. Büstün her iki tarafındaki bayrak- lardan biri İspanyol bayrağı diğeri ise yeşil beyaz renklerden oluşan Endülüs bayrağı.

Modern İspanyol kimliğinden bağımsız olarak bir Endülüs kimliğinin oluşumunda yani 20 yüz- yılın ilk çeyreğinden itibaren yeniden ortaya çıkışında pay sahibi iki isimden söz edilebilir: Biri ünlü Lorca diğeri İnfante. Garcia Lorca'nın katkısı daha çok Flamenko müziği-dansı üzerinden meşrulaşmaya başlayan ve Endülüs'ü Çingene kimliği ve kültürü üzerinden meşrulaştıran bir çabadır. Lorca'nın temsil ettiği çingene kültürü üzerinden tanımlanan flamenko, sonuçta İspan- yol resmi söylemince de benimsenerek bir tür İspanya'nın uluslar arası markası haline getirildi. Her ne kadar İnfante gibi o da Franko faşizmi tarafından kurşuna dizildi ise de uluslar arası alan- da hem edebiyat ortamında İnfante'den çok Lorca tanındı ve itibar gördü. Bilhassa resmi İspan- yol söyleminin bunu öne çıkarması da hayli manidardır.

Blas İnfante'nin Endülüsü çok daha özgün, çok daha devrimci bir içeriğe sahip. 20.yüzyılın ilk çeyreğinde sosyalist sol bir fikir adamı ve eylemci olarak Endülüs kimliğini yeniden inşa etmeye çalışan İnfante, bugünkü Endülüs bölgesinin tarihi köklerinden beslenen bir Endülüslülük düşü kuruyordu. Mesela o dönem meşruti yönetime sunduğu anayasa taslağında otonom Endülüs bölge- sinin resmi dilinin Arapça olmasını teklif etmişti. Çünkü diyordu İnfante, "tarihi olarak Endülüs halkının anadili Arapça idi." Bu teklifi ortaya attığında Katolik kökenli bir sosyalist muhalif aydın olarak duruşunu sergiliyordu. Muhtemelen kendi ailesinin Morisko kökeninden de haberdardı.

Daha sonra Fas'a yaptığı br ziyaret sırasında Müslüman olan İnfante'nin faşist İspanyol yöneti- minin baskısına karşı Endülüs kimliği, Endülüs bölgesinin geri bırakılmışlığı ve bölgenin sorun- larına dair onlarca eser verdi. Konuşmalar yaptı. 1936 yılında Franko güçleri tarafında Sevilla"daki evinden alınarak kurşuna dizildi.

Doğduğu köydeki büstünün yanında yükselen Endülüs bayrağı bugün artık ispanyadaki Endülüs bölgesinin resmi bayrağı kabul ediliyor. Beyaz renk Avrupalılığı, yeşil ise Endülüs'ün İslami geçmişini temsil ediyor. Doğduğu köydeki müze haline getirilen evini gezerken bir yanda yazdı- ğı eserleri diğeri tarafta yazı makinesi ve idare lambası ışığında çalışma masası ve Endülüs hari-

tası, en son 1612 de büyük sürgün yaşayan Moriskolardan bugüne gelen süreçte yeniden Endü-
lülük kimliğinin oluşumunun ne denli zor şartlardan geçtiğini, yok edilen bir halkın farklı
biçimde yeniden kimliğine kavuşmasının tarihini gözler önüne seriyor.

Bugün siyasal bir hareket haline de gelen “ Endülüs milliyetçiliği” etnik bir kimlikten çok coğra-
fi ve kültürel farklılığa/özgünlüğe vurgu yapıyor. Infante'nin kitapları Türkçeye kazandırılırsa bu
kendine münhasır kimlik arayışının siyasal ve entelektüel temelleri daha iyi anlaşılacaktır. Ça-
ğımızın bu farklı uyanış deneyimi daha yakından tanınmayı hak ediyor.

.....

Bağımsız bir Endülüs hayal etti, kurşuna dizildi

Mustafa Runyun, 22 Ocak 2015

<http://www.dunyabizim.com/portre/19274/bagimsiz-bir-endulus-hayal-etti-kursuna-dizildi>

Blas Infante bağımsız bir Endülüs kurmayı hedefliyor ve davasını bu minvalde güdüyor. Müslüman olduktan sonra ise söyleminin içerisinde İslami bir hava hâkim. Mustafa Runyun yazdı.

İslam tarihine bakıldığında pek çok ilgi çekici ve farklı sima ile karşılaşmak mümkün. Ama bunu illaki uzak dönem ile kısıtlamak makul bir şey değil. Yahut bu şahısların sultanlar, emirler, bü-
yük âlimler olmasına da gerek yok. Tarihin içinde kaybolmak denen şey galiba kendini biraz
burada gösteriyor. **Ahmed Blas Infante** benim uzun zamandır dikkatimi çeken bir şahsiyet me-
sela. **Akif Emre**'nin bir sohbetini dinlerken tesadüfen kendisinden haberdar olduğum, aslında
gözümden kaçmış olan biri. Peki, kimdir Ahmed Infante? 1885’de Casares’de doğmuş, 1936’da
General Franco’nun kuvvetleri tarafından **Sevilla**’da kurşuna dizilerek öldürülmüş Endülüslü bir
politikacı, hukukçu, lider. Belki de buraya daha pek çok meslek ve özellik eklememiz mümkün.

Onu tarihte önemli kılan özelliklerinden bir diğeri ise, Endülüs’ü yeni baştan kuran adam olması.
Onu araştırdığım pek çok kaynakta onun Endülüs milliyetçiliğinin fikir babası olduğu yazıyor. Uzak-
tan bir gözlemci olarak Endülüs ile ilgili gördüğüm farklı fotoğraflarda da Endülüs’e sinmiş önemli
bir figür olduğu da fark edilebiliyor. Pek çok cadde ve sokakta Infante’nin heykeli ve büstü var.

Bağımsız bir Endülüs kurmayı hedefliyor

Onu benim için ilginç kılan ise kendi köklerini araştırırken Endülüs’ten tarihin bir safhasında
geçmiş olan İslam medeniyetini fark etmiş olması. Bir süre sonra ise kendi köklerinin de Endü-
lülü Müslümanlara dayandığını fark edince köklerine dönmeye karar verip İslam’ı araştırıyor ve
Fas’a yolculuk yapıyor ve akabinde İslam’ı seçip Müslüman olmaya karar veriyor. Bundan sonra
da Ahmed adını alıyor. İşin bundan sonraki kısmı ise okunması daha zevkli olan kısım. Bundan
önce Infante, bağımsız bir Endülüs kurmayı hedefliyor ve davasını bu minvalde güdüyor. Müs-

luman olduktan sonra ise söyleminin içerisinde İslami bir hava hâkim. Örnek vermek gerekirse Arapçanın Endülüs'ün resmi dili olması gerektiğini savunuyor.

Viaje a Agmat. Agosto de 1924.

Infante ile ilgili ulaşabildiğim sınırlı kaynaklardan biri de TDV İslam Ansiklopedisi'ndeki Endülüs maddesi içerisindeki kısa bir bölüm: “İslâmî vurgusu yok gibi görünse de [Endülüs'deki milliyetçi] bu uyanışı, bölgenin geçmişine sekiz asır süreyle damgasını vuran Müslüman kimliğinden bağımsız saymak mümkün değildir. Nitekim Andalucía milliyetçiliğinin XX. yüzyıldaki fikir babası ve sembol ismi olan Blas Infante'nin Müslüman Endülüs medeniyetine karşı duyduğu hayranlık ve bu hayranlık sonucu özellikle Abbâdîler üzerine yaptığı çalışmalar, daha da önemlisi, Endülüs otonom bölgesinin bayrağı ve arması üzerindeki yeşil ve beyaz kuşakların Muvahhidî ve Nasrî (Benî Ahmer) bayraklarının renklerini taşıdığı şeklinde açıklanması, söz konusu milliyetçilik ideolojisinin İslâmî kökleri hususunda fikir vermeye yeterlidir.”

Endülüs'e ilgi duyanlar Infante hakkında da araştırmalar yapmalı

Blas Infante felsefi derinliğe de bir ölçüye kadar sahip ve iktisat ve hukuk gibi pek çok farklı alanla da aynı anda ilgilenen birisi. Kendisinin anlayabildiğim kadarıyla eserlerinden en meşhur ikisi *İdeal Andaluz* ve *Al-Mu'tamid*. Bunlardan *Al-Mu'tamid*, son Sevilla sultanının ismi, Endülüs'ün ve kendisinin köklerini araştırırken yazdığı kitap.

Ahmed Blas Infante'nin hayatı ve davası milliyetçi ve sol tandanslı bir ekonomik ve siyasi hareketten, belki bir açıdan daha radikal, başka bir açıdan daha mutedil olarak İslami bir çizgiye doğru evrilen bir hareket. Sırf bu açıdan bile fikirleri ve hayatı incelenmeye değer bence.

Son olarak, maalesef yazı çok derinlikli olamadı, çünkü kaynak problemi var. Müslüman olduğu için kaynak bu yönüne fazla temas etmiyor. Bu yöne temas eden ve daha geniş olan kaynaklar da İspanyolca. Bu yazıyı yazarkenki amacım belki benim gibi başta Infante'yi gözden kaçırmış ama o bölgeye ilgi duyabilecek olanların dikkatini çekmekti. Belki biri bu konuyu ajandasına alır ve araştırmalar yapar, biz de bu sayede nasiplenebiliriz.

Mustafa Runyun yazdı